

003376

CORREO Argentino Central (Bs. As.)
FRANQUEO PAGADO
Concesión Nro. 1555
TARIFA REDUCIDA
Concesión Nro. 216

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

ATSKIRO NUMERIO KAINA 1 PEZAS
PRENUMERATA: Argentinoje ir Pietų Amerikoje
20 metų; 12 metų pusmečiui.
UŽSIENIŲ 30 argentinų metų arba 3 am. dol.
ADRESO pakeitimas veiktis. RASTUS ir prenumera-
tas siųsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENISKAI KREIPTIS:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

SEMANARIO LITUANO, FUNDADO EN 1927.
DIRECCIÓN, REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

DIRECCIÓN POSTAL: Casilla de Correo 303, Bs. Aires

"LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA"

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 316340

Nr. 914

BS. AIRES, KETVIRTADIENIS, LAPKRITIS 30 D., 1950 METAI Aho del Libertador General San Martín 1950

METAI (AÑO) XXII

VIDA Y MUERTE EN LA U. R. S. S.

Bajo tal título publica sus relatos El Campesino, ex Comandante Republicano Español, refugiado a la Unión Soviética. Después de ver al „paraíso rojo“, El Campesino escribe en el diario matutino „Clarín“ de Buenos Aires:

„Estonia, Letonia y Lituania, que optaron por su independencia nacional después de la otra guerra — y que desde entonces la penetración comunista — han pagado muy cara su actitud al ser anexadas por la URSS. Las tres han conocido dos depuraciones en masa: una en 1944 y otra en 1946. Se las acusó de fascistas y de haber „cambiado la patria soviética“ por otra no soviética. No querían cambiar de patria, sino seguir siendo independientes. Los estonios, por ejemplo, opusieron una viva resistencia a las tropas nazis; este hecho no se les ha tenido en cuenta para nada. Lo único que le importa al Kremlin es la destrucción de toda resistencia eventual de esos pueblos al yugo ruso. Durante la primera represión se multiplicaron los fusilamientos. A todos los „depurados“ les expropiaron totalmente sus bienes, inclusive sus efectos personales y sus ropas. Los estonios fueron deportados en masa al Polo Norte y a Siberia; los lituanos a Arkangelsk y a Novaya Zemlia (Tierra Nueva), isla del Océano Glacial Ártico y del Mar de Kara, donde son tratados de la manera mas feroz. Se distinguen por su aire cadavérico y la mortandad es horrible entre ellos, sobre todo debido al frío de 65 y 70 grados bajo cero. Los letones se encuentran en la parte norte de Karaganda, en el sur de Ujta y en Kotlas. No se les ha entregado documento alguno y carecen de todo derecho. Se los considera desaparecidos, algo así como muertos. Lo cierto es que esa gran masa de deportados está llamada a perecer totalmente y en pocos años.

Pero ha sido mucho peor aún el trato dado a los rusos blancos o bielorrusos. Estos han sufrido tres represiones consecutivas. La primera concluyó en 1944; bajo la acusación de „espionaje“, las tropas rusas, dirigidas por la NKVD, procedieron a fusilar en masa y sin distinción de edad ni sexo a hombres, mujeres y niños de trece o catorce años. La segunda depuración se produjo en 1945: acusados de haber „cambiado de patria“, varios millares de bielorrusos fueron condenados a veinte años de trabajos forzados. La tercera, la más importante, se desarrolló durante todo el año 1946. Puede decirse que sólo se salvó de ella una mínima parte de la población. Naturalmente, todos; sólo se les permitió llevarse la ropa puesta y, si era buena, se los obligaba, en las propias estaciones, a cambiarla por otra vieja y mala.

Ucrania conoció tres etapas en la represión: la primera, ya en 1943, a medida que se iba limpiando el territorio de alemanes; la segunda, en 1944, y la tercera en 1946.

La de Crimea conoció una sola etapa represiva, a largo de 1944

MacArthur Nori Gauti Laisvas Rankas Azijoje

New Yorko vaizdas, kuriame matosi aukščiausias pasaulyje pastatas Empire State Building 25. XI. 50 nuo baisios audros suvyrvęs pusantrio colio. Audros metu JAV žuvo 260 žmonių. Padaryta šimtai milijonų dolerių nuostolių. Net JT buvo nutraukusios savo posėdžius.

Europoj Laimi Demokratai

BAVARIJOS RINKIMUS LAIMEJO SOCIALDEMOKRATAI

Katalikiškoj Bavarijoje 26. XI. 50, įvyko parlamento rinkimai. Iš 4 milijonų balsuotojų rinkimuose dalyvavo 90 procentų. Katalikai turėjo 100 atstovų, bet šiuose rinkimuose nustojo 34 vietų.

Socialdemokratai, kaip didžiausi komunistų priešai, laimėjo 8 naujas vietas, savo atstovų skaičių padidindami iki 61. Komunistų kandidatai liko be balsų.

AUSTRIJOS SAVIVALDYBIŲ RINKIMAI

Austrijos rusų zonoje 1945 metais trylikos miestelių burmistrai tapo pasikirti komunistai. Bet 26. XI. 50 gyventojų balsavimuose jie vėl nustojo dviejų vietų.

Beveik galutinai balsavimų daviniai iš sovietinės zonos Burgenlando provincijos sako, kad populiarioji katalikų partija gavo 75.690 balsų. Socialdemokratai gavo 67.384 balsus. Tuo tarpu komunistai vos tesurinko 4.947 balsus. Darbo žmonių mulkintojai neturi pasekėjų ten, kur juos visi pažįsta.

JAUNIAUSIAS IR ILGO VARDŲ MONARCHAS

Autonominės Indijos valstybės Nepal karalius nustojo teisų, kadangi Nepal sostinėje Khatmandu pasisėpė su šeima Indijos ambasadoje.

Parlamentas (šeimos taryba) nauju karalium paskyrė jo anūką, gimusį 1947 metais ir kurio titulas su pilnu vardu yra toks: Jo Majestotiska didybė Macharadža Dhiraja Gyanendra Bir Bikram Sneh Dev.

AMERIKOS AMBASADORIUS MASKVOJE

JAV ambasadorius Maskvoje, admiras Alan G. Kirk, iš Briuselio išvykdamas Maskvon pereitą savaitę vienam savo draugui pareiškė, kad greitai laiku jis visiškai išvyks iš Rusijos.

— PRANCŪZIJA priešinasi anglų ir amerikiečių planui Vokietijos apginklavimo klausime.

y 1945.

El Kremlin ha comprendido perfectamente que en una guerra contra las potencias democráticas, éstas encontrarían en el rebelde separatismo de esos pueblos de la URSS su mejor aliado. Y ha querido castigarlos y destruirlos desplazándolos total o parcialmente, desarraigándolos y condenándolos a los trabajos forzados y a la muerte.

JUNGTINĖSE AMERIKOS VALSTYBĖSE BUVO BAIŠI AUDRA

Lapkričio 25, 1950, nepaprastų atmosferų spaudimo pasekmeje kilusi audra nusiautė New York, New Jersey, Connecticut, Ohio, Pennsylvania ir West Virginia valstijas. Tokios baisios audros Amerikoje nebuvo nuo lapkričio mėnesio, 1913 m.

Šiemetinė audra sugriovė bei pavertė pelenais daugybę namų ir jos pasekmėje žuvo apie 260 žmonių. Vakarų Virginija užklota sniegu per metrą; Pitsburgas apklotas 60 centimetrų. Vien New Jersey valstybėje 382,000 gyventojų liko be šviesos. Iš Chicago negalėjo pakilti 50 keleivinių lėktuvų. Tūlims miestams likus be šviesos, prasidėjo plėšimai, kuriuos sustabdė sustiprintos policijos brigados.

Mississippi ir Alabama valstybėse audros smarkumas pasiekė 108 kilometrų per valandą.

Be nuostolių, audra New Yorkui ir gero padarė, papildydama jo vandens rezervuarus 25 milijardais galionų New Yorkui taip reikalingo vandens.

SUKURTA PASAULINĖ TAIKOS TARYBA

Varšuvoje 23. XI. 50 pasibaigė „antras pasaulinis taikos kongresas“. Dviem tūkstantams delegatų plojant paskelbtas „Pasaulinės Taikos Tarybos“ statutas ir įstatas iš 16 punktų. Naujoji bolševikų organizacija turi tikslą griauti Jungtinių Tautų organizaciją ir viską tempti ant savo kumaliaus.

Taikos Tarybon įeina JT organizacijos nariai ir ne nariai.

„Taikos“ trokštanti rusų samdiniai ypač smarkiai puolė JAV generolą MacArthurą, vyriausią Jungtinių Tautų kariuomenės vadą, kuris netik išdrįso išvyt įsiveržėlius iš Pietų Korėjos, bet ir šiaurės Korėją bando išlaisvinti.

Bolševikai labai myli deklamuoti apie taiką, patys smaugdami Pabaltijo tautas. Jie skubina pasaulį kiliuoti „taikos“ deklamacijomis, nes bijo kad Sibiro katorginkai nenusimes-tų retėžių...

MOKSLEIVIŲ VAKARAS Liet. Klube

šeštadienį, gruodžio 2, 1950. Pradžia 21 val. ir tęsis iki 3 v. ryto. Programa ir bendri publikos šokiai, orkestrui „Baltica“ griežiant. Avenida Boedo 737, Buenos Aires.

Asado Pietūs ir Sportas Lietuvių Centre

sekmadienį, gruodžio 3, 1950. „Grandis“ su Centro krepšinio komanda „persimes“ 10 val. ryto. Bendri asado pietūs visiems nusipirkusiems bilietus — 12 v., Tabaré 6950, Bs. Aires.

Rengėjai.

PATENKINTI GELEŽINKELIŲ REIKALAVIMAI

Argentinos Valstybinio Geležinkelio „Roca“ personalo streiką parėmus kitų linijų personalui, vyriausybės komisijos tarpininkavimu 23. XI. 50, atsinaujino keletą dienų susitrudęs traukinių judėjimas.

Sutartos sąlygos pabrėžiama, kad nebus vartojamos represijos prieš streikavusius darbininkus. Minimalinis nevalfikiuoto geležinkelio darbininko mėnesinis atlyginimas \$ 550 per 10 metų turi pasiekti \$ 700.

BUENOS AIRES NAMAI BUS AUKŠTESNI

Buenos Aires miesto valdyba pasiekė naują patvarkymą kas dėl naujų namų statybos sostinės ribose. Naujųjų potvarkių kreipiama dėmesis ne tik į gyventojų sveikatos apsaugimą, bet ir į miesto grožį bei kovą su būty stoka.

Laužai nuverčiami. Centrinėse ir šiaurinėje miesto srityse nauji namai negalės būti žemesni, kaip 20 metrų ir iki 38 metrų. Nuo Kongreso aikštės iki aikštės Mayo naujieji namai bus po 38 metrus aukštesni.

Prie gatvių turinčių 24 metrus plotio nebus galima statyti žemesnių namų kaip po 20 metrų.

Moderniųjų namų aukštai bus po 2.70 metrų aukštesni.

Namų statybai teikiama kreditai. Buenos Aires jau ir dabar gali pasididžiuoti moderniška statyba. Vienok iki šiol aukščiausias namas yra Kavanagh, 31 aukšto.

Nors Argentinoje yra daugybė mažai apgyventų plotų, bet didmiesčiuose yra nepaprastai didelis gyventojų susigrūdimas. Visi turtai ateina iš šalies vidaus, bet industrija koncentruojasi miestuose. Didesnės iniciatyvos žmonės tikrą Ameriką padaro šalies gilumoje, kur mažiau konkurencijos ir daugiau progų žemės ūkiui, prekybos ir pramonės darbuose.

IRENGTOS ŠVIESOS JUDEJIMUI TVARKYTI

Buenos Aires provincija gali pasididžiuoti modernišku judėjimo tvarkymu. Nuo Avellanados Avenida Mitre vykstant Avenida Perón 3 kilometrus (iki Gerli tilto) ir La Platoje nuo Avenida 7, Luis Monteverde iki Plaza Italia — specialės šviesos tvarko automobilių judėjimą.

Pirmoje vietoje įrengimas kaštavo \$ 850.000, antroje — \$ 300.000

LA PLATOS MIESTUI 68 METAI

Buenos Aires provincijos sostinė, La Plata, 19. XI. 50, sukako 68 metai. Minint tą sukaktį respublikos prezidentas su žmona stebėjo kariuomenės paradą, aplankė trimetinio statybos plano provincijos įstaigas, universitetus ir moderniškus La Platos pastatus. Aukštusius svečius lydėjo gubernatorius Mercante ir kiti aukšti provincijos pareigūnai.

DARBO MINISTERIJAI SUKAKO SEPTYNI METAI

Lapkričio 27, 1950, Argentinoje iškilmingai paminėta Darbo ir Apsaugos Ministerijos septynių metų veikimas. Ta proga didelę kalbą pasakė prezidentas gen. J. D. Perón, pabrėždamas šios ministerijos laimėjimus dirbančiosios visuomenės būvio pagerinimo srityje.

Taipgi kalbėjo ponis prezidentienė, darbo ministeris ir kiti aukšti pareigūnai.

ARGENTINOS PREZIDENTAS APLANKYS BRAZILIJĄ

Sausio 31, 1951 Dr. Getulio D. Vargas užims Brazilijos prezidento pareigas, kaip išrinktas visuotiniu šalies balsavimu.

Rio de Janeiro tą dieną įvyks didelės iškilmės, kuriose laukiamas Argentinos respublikos prezidento gen. J. D. Perón dalyvavimas.

MOKSLEIVIŲ ATOSTOGOS

Argentinos švietimo ministeris pasiekė patvarkymą, kurio einant atostogų pradines ir vidurines mokyklose prasidės lapkričio 18, 1950 ir baigsis balandžio 2, 1951.

Po atostogų, mokslas tęsis iki lapkričio 30.

Švietimo ministerija pailgino atostogas keliais sumetimais: mokslo produktumas, klimatinės sąlygos, galimybės mokslintis ir šeimoms padėti dirbti.

— ARGENTINOS sodų vaisių augintojų pasitarimas įvyko Buenos Aires provincijos miestelyje Tigre peritą savaitę.

PUSĖ MILLIJONO KINIEČIŲ PUOLA JUNGTINES TAUTAS

Mandžiūrijoje suformuota pusės milijono komunistinė kiniečių kariuomenė. Pusė jos mesta prieš Jungtinių Tautų kariuomenę, daėjusią iki Mandžiūrijos sienos, sulaužė JT kariuomenės eiles ir stengiasi atsiimti prarastuos pozicijas.

MacArthur sako, kad jau prasidėjo naujos formos karas, kuriame bolševikai bando paskutines savo jėgas.

MacArthur reikalauja „laisvo veikimo“, bet anglai priešingi, kad būtų bombarduojamos bolševikų tvirtovės Mandžiūrijoje. Nepaisant to, anglų svarai krinta.

JT. Korėjoje turi 100.000 savo karių, kuriems tenka laikytis prieš pusę milijono kiniečių.

— ŠIAURINĖS KORĖJOS komunistinė valdžia pasitraukė į miestelį Sinuiju, kurį amerikiečių iškovojo 9. XI. 1950, nušlavę nuo žemės paviršius.

— KINIJOS komunistinė delegacija priimta Jungtinių Tautų Organizacijon.

AMERIKOS KARO NUOSTOLIAI KORĖJOJE

Vašingtono krašto apsaugos ministerija skelbia, kad nuo birželio 24 iki lapkričio 9 Korėjoje kare Amerika ne teko 29,231 savo kario. Iš to skaičiaus 5,655 Amerikos karių žuvo kovose. Sužeistųjų skaičius siekia 19,793 Amerikos karių, iš kurių 492 jau mirė nuo žaizdų. Dingusių be žinios skaičius siekia 3,783 karių.

Iš dingusiųjų be žinios skaičiaus 500 grįžo į savo eiles, 107 pateko prie šio belaisvėn ir 4 rasti nužudyti.

Bent vieną nušimtį visų Amerikos karo nuostolių žmonėmis sudaro JAV kariai lietuviai.

KINIEČIAI NENORI KARIAUTI PRIEŠ AMERIKĄ

Jungtinių Tautų kariuomenei vis artėjant link Mandžiūrijos ir Sibiro, komunistinės Kinijos kariai pulkai pasiduoda amerikiečių belaisvėn. Iš kelia baltas vėliavas ir šaukia, kad jie nenori kariauti prieš amerikiečius ir prašo, kad jų nebombarduotų. Iš savo belaisvės jie grąžino 27 amerikiečius, du Anglijos karių ir be skaičiaus pietų korėjiečių.

Vienok komunistinės kinų valdžios premjeras Kim Il Sung ragina savo kariuomenę nenustot kariavus.

VARŠUVOS „TAIKOS“ KONGRESE KALBĖJO O. J. ROGGE

Komunistuojančių mokslininkų „taikos“ kongrese Varšuvoje 19. XI. 50, kada jau pusė delegatų buvo išsiskirsčiusi, gavo balsą amerikietis stebėtojas O. John Rogge. Jis pareiškė, kad jis nepasirašys bolševikiško Stockholmo „taikos“ plano, kadangi bolševikų išprovokotas karas Korėjoje ir Tibete yra pavojingasis taikai, negu atominės bombos.

Kalbant jam 20 minučių tuli „taikos“ apatėlali baubė, nenorėdami girdėti teisybės žodžių.

BUVO PAVYZDINGI BALSAVIMAI URUGVAJUJE

Visuotinė Urugvajaus rinkimai 26. XI. 50 praėjo pavyzdingo tvarko. Daugiausia balsų gavo partido Colorado. Respublikos prezidentu išrinktas Andrés Martínez Treuba. Viceprezidentas ir Montevideo burmistras išrinkti iš tos pačios partijos kandidatai. Paskui seka baltieji herreristai, taipgi padidinę savo atstovybę parlamente.

Iš 5 vietų parlamente komunistai nustojo trijų, pasilikdami tik su dviem.

MINISTERIŲ PAKAITIMAI RUSIJOJE

Maskvos radio 28. X. 50 skelbia, kad valstybės kontrolės ministeris L. Z. Mekhellis pakeistas V. M. Merkulovu. Taipgi pakeisti keli kiti ministrai.

URUGVAJUS LEIDŽIA AUKSO PINIGUS

Urugvajaus vyriausybė nutarė išleisti 10.000 aukso monetų. Kiekvienos vertė bus po 20 Urugvajaus pezu. Vadinsis „Artigas“, savo šalies didvyrio mirties šimtmečio sukakčiai atžymėti.

— J. A. V. sumty valstybės priešų tarpe yra daugiausia Balkanų emigrantų. Pirmame dešimtyje sumitas ir „Vilnius“ redaktorius V. Andriulis.

Malonūs Lietuvių Susitikimai Kultūrinių Parengimų Progomis Vyksta — Lietuvių Klubo salėje, Av. Boedo 737

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

Nepartinis, seniausias ir plačiausias skaitomas
lietuvų laikraštis Pietų Amerikoje
Spausdinamas savo spaustuvių
Prenumerata Metams:
Visojo Pietų Amerikoje 20 Arg. pezp. Kitur 3 doleriai
Redakcija ir Administracija:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires. Tel. 97-Loria, 4444

LENKAI NEISKENGIA NESISAVINĘ VILNIAUS

Nors maskoliškas batas baigia rusinti Lenkiją, bet lenkų egzili-
savo vyriausybės sferos Londone
savo „Dziennik Polski“ laidoje iš
24. 7. 50, informuodamas apie Ste-
pono Batoro vardo Vilniaus uni-
versiteto leidinį Lietuvos sostinė
Vilnių vadina lenkišku miestu.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio
įkurtas Vilniaus Apsaugos K-
tas savo argano „Laisvosios Lietu-
vos“ laidoje iš 22. IX. 1950, tuo
reikala, tarp kita, rašo:

„Jau tuoj rėnijos pradžioj perto-
li politiskai užsilaugžota. Girdi, Vil-
niaus universitetas, vienas iš penkių
Lenkijos universitetų, lenkų širdžiai
esą artimiausias. Tai esą naujiejį
Lenkijos Atėnai. Toliau, recenzijos
autorius, neturėdamas savų argumen-
tų ar žinodamas, kad niekas jo argu-
mentams nepatikės, griebiasi tokių
„didelių“ autoritetų, kaip vokiečių
nacių Pfeil ir Lietuvos bei Lenkijos
užgrobimo autoriaus „draugo“ Molo-
tovo.

Kalbėdamas apie Vilniaus lenkiškumą
ir Vilniaus universitetą pradžią,
recenzentas nutyli pagrindinius fak-
tus, kad Vilniaus buvo įkurtas Lietu-
vos Kunigaikščio Gedimino 1323 m.
ir kad jis ilgus amžius buvo Lietuvos
sostinė. Netgi po Liublino Unijos,
kuri mūsų akimis tiek turti galios,
kaip 1940 m. bolševikiškas Lietuvos
haudies seimo nutarimas įjungti Lie-
tuvą į Sovietinę Rusiją, Lietuva liko
visiškai atskira valstybės teritorija,
atskira jos valdžia, atskira kariuo-
menė, atskiras iždas, atskiros teisės.

Taigi, Vilnius ir po Liublino Uni-
jos išliko Lietuvos širdimi ir kultū-
ros centras.

Steponas Batoras, kurio vardu len-
kai buvo pavadinti Vilniaus universi-
tetą ir kuriam valdant Lietuvą ir Len-
kiją buvo įsteigta Vilniaus Akademija
1579 m., ilgai buvo nepripažinti
Lietuvos didžiojo kunigaikščio, kol
jis neprisiekė saugoti Lietuvos teisių,
kad Lietuvos kariuomenės vadais nes-
kirs nei lenkų, nei kitų svetimsalių,
kad gražius Lietuvai žemių tiek, kiek
buvo atlipti prie Liublino Unija.
Išvada: Lietuva Stepono Batoro lai-
kais buvo tiek nepripažinta, kad ji
galėjo įsikurti savo aukštąją moky-
klą — Lietuvos Akademiją. Ir Lie-
tuvos istorijoje mes skaitome: „Aka-
demija greit iškilo ir ilgą laiką buvo
centralinė Lietuvos švietimo įstaiga.
XVIII amž. Akademija buvo pavadinta
Vyriausiąja Lietuvos mokykla“.

Siuos faktus konstatavęs, Vilniaus
Apsaugos komitetas, nori paklausti
lenkus, ar Kaliningradas dabar Rusi-
jos miestas ir ar jo universitetas bus
rusiškas, jei jėga rusai vės rusų kal-
bą ir Karaliaučiaus universitetą?

„VIENYBĖ“ IR „DIRVA“ KRITIKUOJA KUNIGUS

Brooklyn „Vienybė“ 22. 9. 50
talpina M. O. straipsnį, kuriuo as-
triai kritikuojami lietuviai kuni-
gai, daugiau saugojanti savo tarp-
tatinį centrą, negu lietuvių tau-
tos likimą.

Gi Ed. Karnėnas „Dirvoje“ 12.
10. 50 bėra lietuvių kunigus, ku-
rie tautybės sąvoką neskliria nuo
katalikiškos sąvokos. Apie para-
pinis mokyklas ten sakoma:

„Bet liūdniausia yra su parapinje-
mis mokyklomis. Geras tai dalykas.
Bet kiek jos lietuviškumo? Gal jos
dėl to ir vadinasi tik „Parapininės
mokyklos“? Seselės mokytojos moki-
na ir auklėja lietuvių vaikus tik ka-
tališkių ir amerikoniškių dvasioj.
O kur lietuvišybė? O visam tam vado-
vauja juk mūsų kunigai! Ignoruojant
ir tiesiog niekinant visą, kas Lietu-
viška, mokant poterių ne gimtąją
vaikų kalbą, ne tik kertama šaka, ant
kuriuos pačios parapijos sukurto lais-
kai, bet ir žalojamos jaunos lietuvių
sielos, pagaliau ir pačiai Amerikai
anginami savo tėvų negerbiančiai
piliečiai...“

Argi Dievas nesupranta lietuviškai?
Kaip suprasti pačių lietuvių sese-
lių mokytojų sauvaliavimą su lietu-
vių vaikais pedagoginiui ir Kristaus
mokslo požiriams? Iš kur tokia se-
selių mokytojų neapykantą savo krau-
tui, savo gimtajai kalbai ir savo tau-
tai? Argi demokratiškoji Amerika
reikalauja tokio persitengimo, pa-
greitinto lietuvių atžalyno suameriko-
nizmo?

Rusioj genocidas vykdomas vie-
niaip, o čia — kitaip... Mielai dvasi-
os vadai ir mielos seselės lietuvi-
tės, jūs tikrai už tokius darbus nepa-
teksit Danguos karalystėn!...

Geriausia Dovana Gera Knyga!

ATSKIRO ŽMOGAUS TALKA LIETUVOS LAISVĖS KOVOJ

Spaliu 15, 1940 Amerikos Lie-
tuvų Tarybos delegacija kalbėjo-
si su JAV prezidentu Rooseveltu
ir įteikė jam platų memorandumą,
gavo patikrinimą, kad Lietu-
va vėl bus laisva. Sunkiai gausi-
na pasimatymą su JAV presiden-
tu išrinkto Viktoras Solis (Sho-
lis), Chicagoje gimęs Lietuvos iše-
lių sūnus, tuomet buvęs JAV pre-
kybos min. padėjėjas. Minint to
istorinio pasimatymo desimtmetį,
„Standards“ red. M. Vaidyla rašo:

„Kadangi iki vizito beliko vos tre-
jetą dienų, tai paskubomis ėmėm
lipdyti delegaciją. Pirmoji eilė buvo pa-
čios tarybos vyresni pareigūnai, pas-
kia sekė susivienijimų ir šiaip vi-
somenės atstovai. Susidarė didesnė
grupė kaip dešimtys. Bet tie ekstra
sukūrė ištrauką savo vėliau: jiems
svarbu tik pirmiesiems patirti Wa-
shingtone aplankymo rezultatus.

Delegacijoj buvo 12 žmonių: L. Si-
mutis, Dr. P. Grigaitis, M. Vaidyla,
teisėjas J. T. Zuris, Petras Pivarona,
Juozas Laučka, P. Milleris, Al. G.
Kumskis, p-lė E. Mikulaitė, K. S.
Karpis.

Pasimatę su Lietuvos atstovu Wa-
shingtone ir su tuo pačiu Viktoru Sho-
liu, galutinai paruošėm memorandumą.

Prezidentas priėmė mus širdingai ir
pirmutinis prabilo. Mes pradėjom
reikšti savo pavienės mintis ir jau-
mus, o teisėjas J. T. Zuris perskaitė
memorandumo turinį pridėdamas savų
paaiškinimų.

Nelaukdamas pabaigos, prez. Roose-
veltas pats be jokių užrašų ėmė de-
stytį savo pažūras ir mažas tautas,
apie jų neuneigiamą teisę būti lais-
vomis ir pagaliau užtikrino, jog Lie-
tuva vėl bus nepriklausoma valstybė.
Visą šį prezidento pareiškimą užreko-
davo sekretorė kitame kambaryje ir
jo kopijos mums buvo tuojau įteiktos.
Vėliau, tas pats pareiškimas buvo iš-
tasitaispandintas Anglijos parlamen-
to žurnale. Jis plačiai pasisklaidė
ir amerikiečių spaudoje.

Mūsų audiencija tęsėsi gerą pusva-
lاند. Paskiau atvyko fotografai ir
padarė keletą nuotraukų. Apiešdami
Baltąjį Namą, mes pajutom savyje
stipresnę viltį ir pasididžiavimą, kad
Jungtinės Valstijos atvirai pasisakė
už Lietuvos išlaisvinimą.

Siuo momentu sunku apitiktai pas-
sakyti kiek esame laimėję ir kiek
pralaimėję. Kova toli gražu nėra
baigta, atrodo, jog ji tik dabar pra-
sideda, bet jau pasauliniame mastabe.
Desimtmetis darbo ir pastangų už-
grūdino mus ir įtikino, jog tą, ką
esam atlikę, žymiai palengvins toles-
nis žygius ir neabejotinai priartins
galutinę Lietuvos išlaisvinimą.“

LINKSMOS PASTABOS APIE RASYTOJUS

Poetas Juozas Tysliava „Vieny-
bėje“ rašo:

„Kartą Levas Tolstojus kito žmo-
gaus vardu pasiuntė laikraščiu savo
apsaką.

Gavusi rankraštį, laikraščio redak-
cija atsakė:

„Jūs apysaka per silpna. Nedėsi-
me. Rašykite korespondencijas...“
Tada Tolstojus savo vardu tą pačią
apsaką pasiuntė kitam laikraščiui.

Ar žinote, ką tas laikraštis padarė?

— Jis iš anksto pasakė:

„Netrukus pradėsime spausdinti
mūsų genialaus rašytojo grafo Tolsto-
jaus naują apysaką.“

Panaši istorija įvyko su „Draugo“
literatūros konkursu.

Pirma to konkurso premija buvo
paskirta debutantei Nijolei Jankevi-
čiūtei, o tik trečia — žinomai rašy-
tojai Mazalaitėi...

Bet tai dar ne viskas.
Apie Jurgį Savickį, kuris tame
konkurse taip pat dalyvavo, bet jo-
kios premijos negavo, dabar tos pa-
čios „Jury Komisijos“ narys Ben.
Babrauskas „Drauge“ rašo:

„J. Savickis yra vienintelis mūsų
beletristas, nesugebėjęs parašyti pras-
to veikalio“.

UŽSIRASYKIT „KELEIVĮ“

„Keleivis“ yra įdomiausias ir pla-
čiausias skaitomas lietuvių savait-
raštis; jis yra skaitomas po visą
pasaulį, kur tik yra lietuvių. Gau-
siai iliustruotas, gerai vedamas,
pažangios dvasios. Kaina Pietų
Amerikoje 3 USA doleriai metams.

Adresas toks:
„KELEIVIS“,
636 Broadway, So. Boston, Mass.
U. S. A.

Pinigų iš Argentinos galima sių-
sti banko čekiais, laiškuose arba
per „A. L. Balso“ Administraciją

Lietuviai Penkiuose Kontinentuose

OKUPANTŲ NUŽUDYTI MŪSŲ BROLIAI

V. Cepkaičius iš Jurgiškių kaimo.
A. Šulauškas ir P. Babarskas ir
Radžiūnų kaimo.

V. Neciunskas ir Neciunskienė iš
Talekų kaimo.

J. Dumbiauskas ir J. Barzdilaus-
kas iš Lukšėnų kaimo.

A. Masionis ir J. Mancevičius iš
Snekučių kaimo.

A. Navikas ir J. Smajdiūnas iš Du-
selinukų kaimo.

J. Diskevičius iš Paberžynės.
V. Boza, V. Kunca ir V. Kurpavi-
čius iš N. Udrjos.

V. Navickas iš Cibilikų kaimo.
Br. Bazevičius iš Alyt. kol.
J. Kazakevičius iš Taktiškių.

A. Petraška iš Kelmanonių.
M. Marčiulynas ir J. Marčiulynas
iš Taikotiškių.

J. Žvaliauskas, iš Dubių.
A. Atmanavičius, iš Panemuninkų.

A. Masleveckas, iš Margaravos.
P. Marcinkevičius, iš Genių.

J. Jusas, iš Strielčių.
J. Bernatavičius, P. Bernatavičius
ir J. Rackys, iš Zagarių.

V. Virbickas, iš Aleksandravos.
B. Išervitė ir J. Valiūnas, iš Pieva-
galių.

J. Balynas, iš Strielčių.
— Marijonas Kenevičius
paskirtas LTSR Lengvosios pramonės
ministro pavaduotoju.

— Kazimieras Kepersas va-
dovauja LTSR invalidų kooperacijos
valdybai.

— Liūdas Kareckas — TSR
S paruošė ministerijos įgaliojimo Lie-
tuvos pavaduotoju.

LIETUVIAI MOKSLININKAI I T S R

Vilniaus universitete dabartiniai me-
tu dirba mokslinį darbą šie profeso-
riai: Zigmās Žemaitis, Slavėnas, Braz-
džiūnas, Horodničius, Petras Katilius,
Juocys, Matulis, Kalkaris, Danksa, Iva-
nauškas, Dalinkevičius, Kaveckas, Sle-
zevičius, Minkevičius, Snarskis, pro-
fektorius Stepas Jankauskas, Girdai-
jauskas, Kairiškis, Šopauskas, Lau-
cevičius, Gulbinas, Barisa, Indrašius,
Marcinkevičius, Pakenaitis, Runkevi-
čius, Dzidas Budrys, rektorius Jonas
Bučys, Petras Šalčius, Dagys, Ragevi-
čius, Šalkauskas, Konstantas Jablons-
kis, Bulavas, Žernolis, Balčiūnaitis,
Žiugžda, Putinas — Mykolaitis, Vaba-
las — Gudaitis, Ignas Jonynas, Kors-
kas — Dadvilas ir kt. — Draugas.

VLIK'Ų VEIKLOS KRONIKA

— VLIK'Ų nariai M. Valiukėnas
ir V. Vaitiekūnas išvyko į pereinai-
mą stovyklą. Rastattan, sutvarkyti
savo emigracijos ir JAV-bes reikalus.

— ŽENEVOJ vykstančioj IRO sesi-
joje tremtinių reikalus ginė Balfo di-
rektorius Europoje J. Valaitis ir Lie-
tuvos konsulas S. Garbauskas.

— SPALIŲ 16 D. Paryžiuje šauk-
to Europinio Sąjūdžio Rytų ir Vidur-
rinės Europos sekcijos konferencijoj
dalyvavo URT Valdytojas J. Brazaitis.

— JTO posėdžius seka, reikiama
ten veikia Lietuvos pasitvirtinys pa-
tarėjas Dr. J. Kajeckas ir p. V. Sidz-
kauskas.

— PRASANT ESTŲ politinei vado-
vybei, Lietuvos atstovas Dr. S. A.
Bačkis Paryžiuje, sutiko atstovauti ir
estų reikalus, ką vietos įstaigos ak-
ceptavo.

— URT Valdytojas J. Brazaitis da-
lyvavo Europos Parlamentarių Unijos
kongrese Konstancoje ir jos generali-
niam sekr. įteikė atitinkamą raštą.

— JAU baigiama spausdinti VLI-
K'Ų didysis memorandumas prancūzų
kalba ir LIT brošiūra „Pasaulio Lie-
tuvų Bendruomenės Keliai“.

— PETRAS LISIAUSKAS pradėjo
leisti nedidelio formato informacinį
dienraštį „Žinios“. Eina Brooklyne
ir žada apjungti visus rytinių valsty-
bių lietuvių.

NAUJI V. K. BANAITIS KŪRINIAI

Kompozitorius V. K. Banaitis paruo-
šė spaudai aštuonis jo harmonizuotų
lietuvių liaudies dainų sąsiuvinus.
Antrasis sąsiuvinis buvo išleistas
tremtyje — Vokietijoje „Pašvaistės“
leidyklos, o dabar trečiąjį, pagerbda-
mas savo sūnaus, JAV kariuomenės
karininko, žuvusio peraitame kare, at-
minti, išleidžia dr. Biežis Chicagoje.
Kitiems penkiems sąsiuviniams V. K.
Banaitis taip pat surado mecenatą, ir
reikia laukti, kad šie muzikos kūri-
niai netrukus bus išspausdinti. Ša-
lia kompozicijos darbo, V. K. Banai-
tis turi ir piano studiją, kurią lanko
tiek lietuvių, tiek amerikiečių. Be-
to, jis vadovauja ir Operetės Choru
Brooklyne.

— ČIURLIONIŲ vardo ansamblio
koncerte Carnegie Theatre New Yorko
1. X. 50 dalyvavo 3.000 žmonių. Vi-
sa Amerikos spauda geriai čiu-
rlioniečių demonstruojamų mūsų
liaudies menų.

DAILININKAI OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— Dail. Napoleonas Pet-
rulis dirba valstybiniame Vilniaus
dailės institute, docentu.

— Ignas Piktūna dirba
LTSR Kinematografijos ministerijoje,
kino kronikos ir dokumentinių filmų
studijos direktorius.

— Potencija Pinkauskaitė
tarnauja šiaulių dramos teatre,
artistė.

— Prof. Pr. Mažylis pro-
fesorijauja Kauno universitete ir yra
katedros vedėjas.

— Teofilis Tilvytis, rašy-
tojas, kaip didžiai nusipelnęs Stalino
partijai ir Maskvai, tapęs vienu di-
džiausių Lietuvos rusintojų, apdovano-
tas Lenino ordinu.

— V. Vitkauskas, žinomas Lie-
tuvos kariuomenės generolas, sovietų
pataikūnas, šiuo metu Kauno univer-
sitete dėsto karinį parengimą, kaip
katedros vedėjas.

— Antanas Jonynas gyve-
na Lietuvoje ir sėkmingai rašo Sta-
lino garbei. Už gerą prisitaikymą
bolševikams apdovanotas Lenino ordi-
nu.

P. L. B. VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBA

Vakary Vokietijoje gyvenančių Lie-
tuvų tremtinių rinktieji atstovai su-
važiavė, įvykusiame Schweinfurte
1950 m. liepos mėn. 22 d., nutarė įsi-
jungti į Pasaulio Lietuvių Bendrumė
ir išrinko naują Vokietijos Lietuvių
Krašto Valdybą, į kurią įėjo:

Pr. ZUNDE — pirmininkas
Erdm. SIMONAITIS — Vice - pi-
riminkas

Pr. KARALIUS — Sekretorius
ir Iždininkas

Naujosios Krašto Valdybos būstinė
perkelta iš amerikiečių zonos į anglų
zoną, kur gyvena didžioji lietuvių
tremtinių dalis. Dabartinis Krašto
Valdybos adresas yra šis:

(21a) Bad Salzufflen
Baumstr. 17
Germany, British Zone.

Centrinė Lietuvių Kar-
toteka, apimanti visus Vak. Vo-
kietijoje 1. 7. 1950 gyvenusius Lietu-
vius, perkelta į naująją Krašto Val-
dybos būstinę. Seniau Vak. Vokietij-
joje gyvenusių lietuvių kartoteka iš-
stovėta į J. A. V. Liet. General. Kon-
sulni J. Budriui.

Lietuvių Kalbos Vadovo
leidimo, atskaitomybės ir platinimo
reikalais suinteresuotusius prašome
kreiptis taip naujoju adresu.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba.

— URBELIS New Yorke nusipir-
ko 65 pėjų jachtą, kurią išnuomoja
draugijų ekskursijoms ir vasaroto-
jams.

— KAZYS PAKALNIS yra pirmas
lietuvis tremtinis Anglijoje, kuris įs-
tojio Manchesterio universitetan pil-
tiesiu studentu.

IR DABAR LENKAI NEAPSEINA BE LIETUVIŲ

Kai seniau sakydavo, jog Lietuvos
dvarponiai valdė lenkus, tai niekas
tuomi nesistebėdavo. Nuo pat Jogai-
los laikų aukštųjų ir žemųjų krau-
jo žmonės užimdavo aukštas vietas
Krokovoje arba Varšuvoje.

Toji tradicija, kaip pasirodo, perėjo
dabar ir lenkiškius kvailius. Jų pra-
monės ministeriu yra Kazys Žemaitis,
kilęs iš Lietuvos, bet ilgą laiką iš-
buvęs Sovietuose. Dabar jis prižiūri
pertvarkymą lenkų dirbtuvių pagal
maskoliško modelio. Jo svarbiausi
patarėjai yra taipgi importuoti nuo
Volgos.

— Juozas Kernagis su penkių
asmėnų šeima apsigyveno Louisia-
nos plantacijose. Uždarbiai čia mažai
— tik apie puse dolerio dienai. Va-
sarą tenka kartais dirbti iki keturiol-
ikos valandų. Didelis karštis. Daug
gyvulių, su kuriomis tenka dažnai ko-
voti. Nori persikelti į Chicago.

OKUPANTAI IŠNIEKINO KAUNO KAPUS

Yra žinių, kad okupantai panaikino
Kauno kapines. Kapai išardyti, o iš
jų marmuro pastatyti Stalino ir kitų
balvonukai. Kapinių vietoje įrengtas
„poilsio ir kultūros parkas“, kuriame
grojama bolševikų „častuškos“, šoka
mas „kazatšokas“, o rusų komissaras
„siemečkas“ spaudo ten, kur ilsi
Dariaus ir Girėno ir kitų mūsų tau-
tos taurieji vyrai. Naujoms kapinėms
paskirtas žemės plotas už miesto ribų,
netoli žydų kapinių. Iševijų Draugas.

— A. ZUBEYS jau kuris laikas
kaip darbuojasi laboratorijoje prie
universiteto Toronte. Savo darbūmu
bei sugebėjimu įgijęs universite-
te didelį pasitikėjimą. Šiuo laiku A.
Zubrys uoliai darbuojasi laboratorij-
oje prie išradimo vaistų nuo džio-
vos.

ALIASKOJE TAIPGI YRA LIETUVIŲ

„Draugo“ redaktorius Dr. J. Pruns-
kis, lankydamsis Aliaskoje, buvo su-
tikęs visą eilę ten gyvenančių lietu-
vių:

— Juozas Justis vairuoja
motorinį laivelį Lake Alexander, kur
lankosi daug turistų; žiemą gauda kai-
linius žvėris.

— Antanas Dabrevičius —
dabro dirba anglų kasykloje John
svilėje.

— Mykolas Matkovičius
dirba prie Aliaskos geležinkelio, šiau-
rėje.

— Antanas Martelis —
taipgi dirba prie Aliaskos geležinke-
lio.

— James Skirvenis gauda
žvėris kailiams.

— Jonas Balvonas kasa ang-
lis Johnsvilėje ir kitose vietose.

— Jonas Kalasis dirba ka-
syklose bei viename bare Anchorage.

— Chuck Buttrey, lietuvis
dirba raštinėje US Fish and Wild
Life Service, Juneau mieste, Aliaskos
sostinėje.

— Jack Malaika yra žuvų su-
pirkėjas Ketchikane. Šis lietuvis dir-
ba „San Juan“ firmoje ir darbo drau-
gų paprastai vadinamas San Juan
Jack.

— DR. A. ŠERKSNAS, buv. „Ame-
rikos“ savitrašio redaktorius, išvy-
ko mokytojauti į Annhurst College,
Putnam, Conn.

— LIETUVIŲ KOMPOZITORIŲ
KŪRINIŲ turi „Gabija“, 340 Union
Ave., Brooklyn 11, N. Y. Katalogai
siunčiami nemokamai.

— KOLOBEJOJE jau priskaito-
ma apie 300 lietuvių.

AMERIKON ATVYKĘ LIETUVIAI TREMTINIAI

Kovo 25 d., 1950 m. laivu „Gene-
ral Greeley“ į New Yorką atvyko 76
lietuvių šeimos:

Antanas Antanavičius, Juozas Bab-
tavičius, Placidus Balynas, Alfonsas
Babarskas, Alfonsas Bimba, Jonas Bo-
gušis, Ursulė Bradūnienė, Petras Bra-
zys, Fridrichas Brinas, Juozas Byla,
Kazimieras Česnauskas, Tomas Ciun-
ka, Stepas Deveikis, Vincas Dubaus-
kas, Juozas Glebavičius, Viktoras
Gramsas, Antanas Grigėnas, Antanas
Grinevičius, Benediktas Grismanaus-
kas, Marija Grybaitė, Jonas Ignata-
vičius, Pranas Ivaškevičius, Kazys
Jakaitis, Konstantinas Jankevičius,
Česlovas Janušas, Klemas Jasaitis,
Ona Jovaišienė, Stasė Jukienė, Adol-
fas Juras, Vytautas Kaminskis, Vla-
das Kiškis, Julius Kisieliškas, Pet-
ras Kvaraciejus, Balys Laučė, Anta-
nas Leipus, Andrius Liliškis, Antanas
Lingis, Erdis Lukavičius, Ona Lo-
potienė, Petras Makauskas, Juzė Ma-
linauskas, Bronė Markūnas, Jonas
Merkyš, Jonas Mickevičius, Simas
Mikalauskas, Henrikas Morkūnas,
Morkūnas, Bronė Petrauskas, Albi-
nas Pradžūnas, Jonas Puodžiūnas,
Jurgis Puškevičius, Antanas Račai-
tis, Juozas Rimkevičius, Andrius Sen-
kus, Jonas Šimkus, Vilnis Šiškinas,
Jonas Smalius, Česlovas Stirbys, Kat-
rė Stonys, Jonas Stunguryš, Leonas
Studnickas, Pranas Sūsa, Augustinas
Šližauskas, Ema švedienė, Antanas
Valaitis, Vytautas Valeiša, Stasys
Valušaitis, Adolfas Vasilius, Kazys
Vobelūnas, Antanas Veisas, Jonas
Venckus, Juozas Vikraitis,

Korespondentai rašo

URUGVAJAUS LIETUVIAI

DEMOKRATIJA IR DARBININ-
KIJOS VIENYBĖ

Jungiant darbininkijos laisvės problemą su demokratija, nesunku pramanyti tai, jog tikrai demokratiškuose kraštuose galima prielietį galimybę be kraujo praliejimo pereiti nuo kapi talizmo prie demokratinio socializmo. Toks klausimas pastatymas nebuvo atsitiktinis ir Markso - Engelo laikais, kada jie visapusiškai, moksliskai gvideno darbo žmonių laisvės pagrindines problemas, daug toliau pramanydami ateities įvykių raidą, giliai išvėgdami, negu kas nors kitas iš socialistinio teoretikų. Supranta, kad darbo žmonių interesai vienodai reikalauja ir demokratijos ir socializmo, atseit, ir laisvės ir nuolat gerėjančio gyvenimo.

Darbininkija lengviau gali pasiekti demokratijos arba laisvės, negu socializmo, todėl kad ir kitos dirbančios klasės, kaip ūkininkai ir daugelis inteligentijos yra užinteresuoti laisvės laimėjimais ir jos augimu.

Kovoje už laisvę bei demokratiją ir už savo tiesioginius interesus, reikalaujančius socialinių reformų, liaudis pasiekia aukštesnį gyvenimo formą. Toji kova už laisvę sudaro vaisingą pagrindą darbo žmonių kultūriniam ir organizuotam veikimui. Tik demokratija leidžia darbininkams susisiekti ir savas politines, profesines, kooperatyvines ir kultūrinės organizacijas, kurios išugdo prityrusius sudėtingom socialinėm įstaigom organizuoti ir administruoti darbuotojus. Tos organizacijos duoda ne tik teoretines, bet ir praktines ūkiniais klausimais žinias, reikalingas ir labai naudingas visiems, dalyvaujantiems teisingo ūkinio gyvenimo statyboje. Demokratija darbo žmonių yra visapusiška mokykla, kuri paruošia ir suveikina plačiausias darbo žmonių masės socialistinė visuomenės tvarkai ir socializmo, o ne despotizmo, įgyvendinimui tikrąją tų žodžių prasmę.

Sovietų Rusijoje, kur nėra laisvės ir darbininkija negali išeiti tos paruošamosios mokyklos, ten jokia revoliucinių samokslų apvaizda, laimėjimų ar palankių atsitikimų dėka pagrobusi politinę valdžią, negalėjo ir negali užplaukti ištraukti darbininkijos iš socialinio skurdo ir politinės vergijos ir vartų ją įvairyti į socialistinę santvarką. Toks mėginimas Rusijoje atnešė ne tik darbo žmonių, kurį vardu jis daromas, bet visos liaudies žiauriausią pavergimą. Ten pasiektas yra antisocializmas - valstybinė vergija, kuri yra priešinga socializmui ir jį naikinanti.

Jurijis Erdvilas.

Lietuvių Dėkingumas
Trumanui

Montevideo dienraštis „El Plata“ 21. X. 50, išstai patalpino Great Neck, L. N. New York grupės lietuvių tremtinių padėkos laišką JAV prezidentui Trumanui, redaguotą tremtinių susirinkime 10. 8. 50, ir pasirašytą Simo Urbano, Petro Povilaicio ir Vlodo Butėno.

Laiške taipgi pabrėžiamas Rusijos imperialistų daromos skriaudos lietuvių tautai ir prašoma užstat mūsų tautai teisėtose kovoje už laisvę.

To laiško vertimą ispanų kalbon padarė ir paskelbė minėtame dienraštyje ne koki nors propagandos atstovai, bet pilietis Albinas Gumbargis.

P. Juozas Mesteikis, Katalikų Drg. pirm. apsigyveno U. L. Kultūros Drg. patalpose, nes taip pa-noro vadovybė. Visuotinas narių susirinkimas įvyks 10. XII. 50.

St. Barsiukas.

PAIESKOMI ASMENYS:

Kurlinskaitė Barbora iš Rimskių km., Smilgių valsčiaus, Panevėžio aps.

Baranaukaitė, gyvenusi Latvelių kaime, Laižuvo vals., Mažeikių apskr.

Dėl paieškojimo smulkmenų prašoma kreiptis į Lietuvos Pasirūpinimo, calle Juan Maria Pérez 2820 (Pocitos), Montevideo, Uruguay. Asmenis-kai galima teirautis kasdien, išskyrus šventadienius, priėmimo valandomis nuo 9 iki 12 val.

Pasiuntinybė.

Montevideo, 1950 m. XI. 6 d.

A. JANULAITIS ir B-vė
Stato naujus namus. Taiso ir remontuoja senus

Cor. Brandzen 2786 — Sarandį

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsuko
PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33. Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadai šeimynoms.

BRAZILIJOS LIETUVIAI

MŪSŲ SAVISALPOS DRAUGIJOS
ARGENTINŲJ IR BRAZILIJOJ

Argentinos lietuviai jau keli dešimtmečiai turi visą eilę savišalpi-nių organizacijų, kurios daug prisideda prie kultūriniai tautinio kolonijos veikimo. Turinčios nejudomas nuosavybes yra šios:

Dr. J. Basanavičiaus vardo Argentinės Lietuvių Centras, sostinėje Buenos Aires.

Susivienijimas Lietuvių Argentinijoje — Buenos Aires provincijoje, 4 de Jūnio, su šešiais skyriais.

Vargdienis ir Mindaugas Berisse. Neptūnas Kordobėje ir Anšros Zvaigždė, Villa Diego.

Visos pačių išeivių sutvertos.

Tik Vargdienis, Neptūnas ir Anšros Zvaigždė vis abejoja, ar Vasario Sešioliktosios minėjimas, kartais, nėra „politika“...

Brazilijoje nebuvo savišalpi-nių organizacijų, kol neatvyko antrojo karo tremtiniai. Sao Paulo „Zinios“ — praneša, kad spalio 15, 1950, Villa Zelinos mokykloje, įvyko DP savišalpos Kasos susirinkimas. Į naująją Valdybą įrinkti: J. Švėgžda, St. Remenciūnas, inž. Zenonas Bačelis, Antanas Vosylius, kun. Kazimieras Miliauskas, Aleksandras Boguslauskas, inž. M. Ivanauškas. Į Revizijos Komisiją įrinkti: Edmundas Bortkevičius, Klemensas Šukys ir Vytautas Butkevičius.

Savišalpinės organizacijos yra organizuotos išeivių veiklos pamatas. Tada įrodė kitos kultūringos tautos. Balso Bendradarbių.

PRASIGERES DYPUKAS APLENKĖ LIETUVIŠKUS BOLŠEVIKUS

Gyvenimo patyrimas ir pavyzdžiai rodo, jog ir Lietuvą kelias nėra jau toks sunkus ir iš Brazilijos padangės. Štai, kad ir buv. DP Norvika Bonifacas, kuris buvo gerai pažįstamas visiems V. Zelinos karčiamentininkams. Tiesa, Bonifacas kulkus buvo: nešoko tautinių šokių, nebuvo renkamas į jokių komitetus. O svarbiausia, neturėdamas SSER paso, Bonifacas Norvika, š. m. rugpjūčio mėnesio 30 diena, pėsčias pasiekęs Sovietų pasirūpinimo Urugvajuje, išplaukė Lietuvos link.

Faktas — Bonifacas Norvika, kilimo iš Vainuto, Tauragės apskrities, be cento „prie dušios“ išplaukė... O tautiečiai su „tarybiniais pasais“ jau šmotos metų nesulaukia žadamo laivo... Tai kaip čia dabar išsineša? Vienas juokdarys kartą išsireiškė: Sovietų Sąjunga nėra koks beprotnamis, kad visus berazumius priimtų. Išėina, jog Bonifacas Norvika „razumnas“ buvo... — Žinios.

KLEBONO VEIKIMAS PRIEŠ LIETUVOS KONSULĄ

Po kun. J. Prunskio lankymosi Brazilijoje, čionaitinis mūsų klebonas kun. P. Ragaižinskas pradėjo „kastis“ po Lietuvos konsulo Al. Polišaicio sostu. Nors visa lietuvių kolonija gerbia konsulą Polišaitį, bet tūlo internacionalo politikieriai jį norėtų pakeisti koki nors dvasiškiu ar bent vien jiems tarnaujančiu.

Kun. Ragaižinskas net ir JAV buvo nuvargėjęs ir ten dėjo pastangas „gauti“ kitą konsulą, nes šis gadindavo tūliams politikieriams kombinacijas...

J. R. „žinios“ pajaukia klebono pastangas ir sako:

„Tai, sakysiu, mums būtinai reikalingas kitas konsulas. Juk, tiesiog, sarmata prieš Urugvajų — ten veikia bent trys ministeriai — Sovietinis, gabrinis ir Dr. Grauzinis. O mes santautiškai tik vieną konsulą turime. Ir tas pats ne puikus — nei nuosavo auto nemusiperka, nei, pagaliau, ir dvylikos sekretorių nesamdo.“

Gal protingiausia išeiti — te kiekvienas veikėjas pasiskelbia konsulu. „Kas galva, tai razumas“ — kartą pasakė žydai, kai jo kopūstai į pakalnę riedėjo... — E.

Remontuos Lietuvių salę

Jau gana senai yra kalbama, kad Lietuvių S-ga Brazilijoje perka medžiagą ir rengiasi remontuoti Močkos lietuvių mokyklos salę, parengimams bei pramogoms. Anot Sąjungos Vadovybės, tas remonto darbas, girdi, seniai jau būtų buvęs atliktas, bet negaunama cemento.

Gal ir taip, o gal ir atkingumo bei susitarimo stoka. Sp. Koresp. Sao Paulo, 25. X. 1950.

— INŽ. NAPOLEONAS VOLKAS
iš Brazilijos išplaukė Australijon spalių mėnesį, 1950.

NERVŲ IR PROTO LIGŲ
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORRE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

KORESPONDENCIJOS

IS COMODORO RIVADAVIA
LIETUVIŲ GYVENIMO

Prezidento Motinos
Pagerbimas

Rugpjūčio 11, 1950, pūsioje Comodoro salėje „El Aguila“, prie O. G. T. prigulintis Y. P. F. Sindikatas pagerbė Argentinos Respublikos Prezidento, gen. J. D. Perón motiną, poniją Juana Sosa de Canosa, čia su pagarpa vadinamą „Doña Juana“.

Pagerbime dalyvavo keli šimtai publikos, šios zonos gubernatorius ir aukšti pareigūnai.

Po visų prakalbų ir linkėjimų, atidėdama prezidento motinos vardą, tarė žodį mokytoja panelė Paulina Mikėnaitė (Miquenas), gražiai išdėstydama šio pobūvio reikšmę ir padėkodama už tokias gražias pagerbtuves. Jos kalbą citavo vietos dienraščiai.

Sesutęs mokytojos Antonia ir Paulina Mikėnaitės yra gražiai išaukštos lietuvių tėvų dukros; abi mokytojaus Valstybinėje Argentinos pradžios mokykloje „Santa Juana“ (Km. 8) ir ten pat su tėvais ir sesute moksleive gyvena. Visiems mums lietuviams yra kuo pasididijuoti ir pasidžiaugti. O ypatingai jų tėvams yra didelis džiaugsmas ir garbė.

V. Švenčionienė.

Sukaktuvės

Lapkričio 4, 1950, Vlodo ir Anelės Bražiūnaitės Urbanavičių vyresniam sūniui Hector sukako 7 metai amžiaus. Ta proga įvyko gausios valės, dalyvaujant vaisingų šeiminių draugams ir sukačtūvininko prieštams moksleiviams. Vaisių metu Hector užpūtė 7 žvakutes torte, visų linksmoje nuotaikoje. Linkni Hectorui laimingai augti tėvų džiaugsmui ir su pasisekimu tęsti pradėtąjį mokslą.

V. S.

ROMOS LIETUVIŲ GYVENIMO NAUJENOS

Dr. Inž. E. Karanauškas, baigęs architektūros mokslus Romoje, laimėjęs premiją už projektą atstatyti karo sugriautą miestą Rimini, daug veikęs Romos lietuvių kolonijoje ir vadovavęs BALF'o skyriui, rugpjūčio mėnesį, 1950, aplėdžio Romą ir išvyko apsigyventi Kolumbijos sostinė, Bogotą. Maloniame tautiečių linkėtina pasekmingo įsikūrimo.

Muzikos Albumas jauniesiems pianistams, komp. V. Kerbelio kūrinys, p. K. Deveiko-Pipiro išleistas Argentinoje, padarė labai malonus išpildžius Romoje. Tai tikrai maloni staigmena.

Kun. Giedra iš Vašingtono šv. metų proga lankėsi Romoje. Ta proga perdavė min. P. Zadeiko linkėjimus pp. S. Loozraiciniams ir Min. Girdvainiui. Kun. Giedra sako, kad buvę tremtiniai kunigai lietuviai Amerikoje vėliau vietą gauna pas kleboną svetimtaučius. Vienok iš Vokietijos Vašingtonan atvykęs kun. Slotkus vikaruoja pas kun. Giedrą.

Albina ir Leonarda Adžgauskaitės (Adgas) iš Kingstono buvo atvykusios į Romą šv. Mėtų proga. Sulgę nustatytos tvarkos jos aplankė 4 Bazilikų ir buvo priimt tos Popiežiaus, specialioji audienčioji, jo vasaros rezidencijoje Castel Gandolfo.

Jos apsilankė taip pat Lietuvos Atstovybėje prie šv. Sosto. P. Albin savo laiką dirbo Londono ir Vašingtono Liet. Atstovybėse. P. Leonarda dabar dirba oro susisiekimo įstaigoj TWA (Travel Dep. Miners National Bank Wilkes-Barre Pa.) todėl turi visokių lengvatų keliaujimui orlaiviais; ji jau antrą kartą aplanko Romą.

Į Romą su savo žmona, gražiu automobiliu, buvo atvažiavę p. Mažėnas, kuris aplankė p. p. Loozraicinius ir Min. S. Girdvainį. P. Mažėnas, buvęs neolituanas, baigęs universitetą Paryžiuje, dirbo Amerikos atstovybėje Kaune, vėliau Maskvoje, Stockholme, o dabar Amerikos ambasadoje Paryžiuje.

Atstovybėje prie šv. Sosto aplankė p. Karvelis su žmona, dukterim ir seserėčia. Jie atvažiavo savo automobiliu iš Vokietijos. Visi buvo priimti specialioji audienčioji pas Popiežių.

„A. L. B.“ Koresp.

S. L. Arg. Veikimas

PRANEŠIMAI

— S. L. ARG. 3 sk. visuotinas narių susirinkimas įvyks 9. XII. 50, 17 val. S. L. Arg. nuosavybėje. Visų narių dalyvavimas būtinas.

St. Markuškis, 3 sk. sekr.

— S. L. ARG. 2 sk. visuotinas narių susirinkimas įvyks Susivienijimo nuosavybėje 23. XII. 50, 16 val. Bus skyriaus valdybos ir atstovų rinkimai. Prašoma nesivėluoti.

L. Kueinas, 2 sk. pirm.

SUSIVENIJIMO PIKNIKAS QUILMES

Susivienijimo Lietuvių Argentinijoje Draugijos piknikas Quilmes parke „Los Robles“ įvyks sekmadienį, Gruodžio 10-Diembere 17, 1950, nuo pat ryto iki nakties.

Visi skyriai organizuoja ekskursijas piknikan autais - kamionais.

Visą šio pikniko tvarką veda pirmasis Skyrius. Rengėjai.

— REIKALINGA šeima Susivienijimo nuosavybei saugoti nuo 1. XII. 1950. Raštinukų pasiūlymus adresuoti S. L. A. C. Valdybai: Av. San Martín 5215, Lanus Oeste.

„VISUOMENINIS VEIKLOS IKARSTIS“

Piknikuose geriausia vystyti visuomeninį veiklą. Nes piknikuose yra geriausias sąlygos kalbėti apie ką tik nori ir kaip tik nori, nes vistiek niekas neklausia. Gali kalbėti apie organizaciją, nes matai, kaip už kelių žingsnių prie baro didokos kompanijos organizuoja jau po kelintą alaus nugarimą. Gali kalbėti apie broliškumą, nes matai, kaip toliau po medžių du jau gerai nusiteikę vakarykščiai priešiari būčiuojasi, kaip broliai. Gali kalbėti apie visų išjungimą ir organizacijai darbą, nes matai, kaip visų jauniesniųjų kojos yra išjungusios ir polkos taktą ir taip smarkiai veikia, kad net žemė dreba. Gali kalbėti, kaip nori garšiai, vistiek tavęs niekas negirdi, nes visi aplink tvis kartus už tave garšiau kalba.

Organizuoti pikniką taipgi geriausia, šiltoji kompanijoj prie baro, intymia kompanijoj po medžių aplink atstiežius užkandžių ir benkos šiltosios. Eisena nuo vienos kompanijos prie kitos. Saviveiklos ratelį prie bendro staluko. Kultūrinę pramogą prie kortų kaladės. Politines diskusijas prie stikluoko. Ir dar daug kitų visuomeniškai organizacijų darbų, kuriems piknikai sudaro plačiąsias dirva.

Gal todėl žmonės taip piknikus ir lanko, vengdami auditorijų, kur kiekvienas jaučiasi suvaržytas.

O kai ateis ruduo, visos organizacijos šauks savo metines konferencijas. Visos valdybos klos ant stalo savo veiklos apyskaitas. Ir visos vienu balsu sakys:

„Ir šiomet, kaip visuomet, organizacija gyvai ir aktyviai veiks. Buvo suruostas piknikas. Gaut, pelno tiek ir tiek dolerių. Ju organizacijos žiemoms miegiu užteks. O kai ateis kiti metai, suruosim vėl pikniką. Kas prieš?“

Ir prieš tokį visuomeninį veikimą nepakils nė viena ranka.

Taip rašo „Lietuvių Kelias“, analizuodamas JAV lietuvių organizacijų veikimą. O Argentinoje? Kaip dangų, taip ir ant žemės... J. Sakalas.

Aukso Išdirbinių Fabrikas

JUSTINO VALAICIO

Daro naujus ir perdirba iš aukso žiedus, apyrankius, retėžius, vyrams ir moterims. — Parduos laikrodžius.

CORDOBA 2019 - 2-ras aukštai

T. A. 44, Juncal 9256, Bs. Aires

Baras - Restoranas

"EL RAPIDO"

Federikas Grunovas

Savininkas

CENTENERA 3204. T. A. 61-1785

NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES

Puikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kvietiami apsilankyti.

„A. L. B.“ Koresp.

Nepaprastas - Idomus - Naudingas ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO KALENDORIUS 1951 METAMS Spausdinamas Savoje Spaustuvejė

Consultorio Dental MITRE

DR. ADOLFO SEMERIA — Dentista

Beskausmis gydymas, traukimas, blombavimas. — Sudėjimas naujų dantų. — Ilgametė praktika. — Priėmamos kainos. — Kalbama lietuviškai, rusiškai, lenkiškai. Priėmimas antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 14 iki 20 val.

Av. MITRE 714. T. E. 22-5966 AVELLANEDA

Atostogos ir Poilsis

Norintieji patogiai, lietuviškoje gamtoje, prie upės ramiai pailsėti, važiuoja atostogauti J. A. Burokų

Žemaitijon

SAGASTUME CHICO, VIA CANAL SAN FERNANDO

Visi patogumai, lietuviška virtuvė, mandagus patarnavimas. Rezervuokite kambarius iš anksto: SANCHEZ PENAUD agent. Florida 165 (Galeria Guemes) piso 5, esq. 529. T. E. 33-9584.

Nauji Kapai

MARIJĄ A. MANKELIŪNIENĘ
PALAIDOJUS

Marija Aliukoniūtė Mankeliūnienė, kilusi iš Aleksandravos kaimo, Varėnos valsčiaus, atvykusi Argentinon 1937 metais, mirė ligoninėje Florito lapkričio 3, 1950, sulaukusi 44 m. amžiaus.

Prieš porą metų mirė jos vyras. Dabar liko trys sūnūs našlaičiai, kurių vyriausias 23 m. amžiaus jau sukūręs šeimą, tat rūpinasi savo broliais 6 ir 4 metų amžiaus.

Vėlionė palaidota Sarandį kapuose, giminių, draugų ir kaimynų pasirūpinimu.

MIRĖ KAZIMIERAS DIJOKAS

Arti 40 metų išgyvenęs Argentinoje, lapkričio pradžioj, 1950 savo namuose Lanus Este nuo vėžio ligos mirė Kazimieras Dijokas, sulaukęs 65 m. amžiaus.

Didžiausiam nuliūdime liko žmona, Berta Dijokienė ir du sūnūs dyvukai, dirbanti Argentinos karo arsenale.

ŽUVO VISA ANDRIUKAIČIŲ ŠEIMA

Anglijos Coventryje 30. X. 50 mirė Lietuvos pilietis ir jos Nepriklausomybės kovų dalyvis, savanoris kūrėjas, lietuvis Osvaldas Andriukaitis. Palaidotas Coventryje.

Visa vėlionės šeima buvo giliai patirtinga ir visai jai likimas lėmė ne laiku paukoti savo gyvybes nuo aršiausio žmonių priesio — bolševizmo persekiojimo: du jų sūnūs antrojo pasaulinio karo metu žuvo kovose ties Stalingradu, žmoną užmūšė bolševikų bombos ties Tiize, o jis, gyvas išlikęs nuo sužiedimų ir kitų pavojų, sutiko mirtį kely, naktį važiuodamas dviračiu, pavažiudamas po mašina.

Likimo buvo lemta visiems net neatsigulti amžino poilsio toje žemėje, už kurios laisvė ir nepriklausomybė jis kovojo. Vienos lietuvių šeimos kaulais beveik visos Europos plotas tapo nubertas.

K. Jonelynas.

— DR. J. ELVIKIS, buvęs Pabal-tijos universiteto profesorius, dirbdamas Oak Parko ligoninėje, Chicago, Ill., mirė nuo širdies smūgio rugsėjo mėn., 1950. Vėlionis buvo 47 m. amžiaus. Liko žmona ir dvi dukterys

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS. Užsakymus prima ir su savo medžiaga. Tartis vietoje:

JONAS PAULAUŠKAS,

C. 1, Nr. 1732, V. S. Carlos, Berisso.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balso“ prem.
Comercio 4311 — Berisso, PONGE

RESTORANAS — BARAS

A. Degulis, P. Olišauskas ir A. Švarlys
savininkai

Geras valgis. Pirmos rūšies gėrimai. Nebrangios kainos.
c. Pedro Mendoza 2117.
Tel. 21-2952

Despensa "La Re"

ANTANAS BUNDINIS
Savininkas

Šviežias valgomas prekes ir gerą alų bei vyną gausite pas mus pigiau negu kitur. Prašom apsilankyti ir pasitikrinti.

Canning 1706 ir Costa Rica 4491
Telefonas 72, Parque 4026

Jėzus jai tarė: „Aš prisikėlimas ir gyvybė; kas tiki manimi, nors ir būtu miręs, bus gyvas (Jon. 11,25).“

Gyvenamomis dienomis mirties problema darosi mums ir vėl aktuali. Ne vienas Jungtinių Tautų karys, kuris šandien grumiasi Korėjoje, laiko savo gyvenimą kaip ir užbaigtą ir kiekvieną naują dieną, kurią jis dar gali gyventi, kaip ypatingą Dievo dovaną. Bet mirtis gresia ne tik kovojančiam fronte; kiekvieno žmogaus buvimas, anot Heideggerio, yra buvimas mirčiai.

Tačiau žmogus visokiais būdais bando paslėpti nuo savęs šią savo kaip į begalybę pretenduojančią būtybę apribojimą. Mes, nūdieniai krikščionys, esame užsikrėtę šiapusybės dvasia. Tiesa, mes dar nesame visiškai atsispalaidavę nuo tikėjimo anapusinių buvimu. Tačiau mes stengiamės koki nors būdu sujungti sekuliarinį šiapusybės nusistatymą su krikščioniškąja ateities viltimi. Ir ką tuo būdu mes pasiekiamo, yra blanki ir nepaveiki sintezė.

Bet Naujame Testamente mes matome visai kitokią žmonių laikyseną. Pirminė krikščionių bendruomenė teigė, gyvena vien šituo vienu faktu: ateinančiojo pasaulio, prisikėlimo viltimi ir tikrumu. Kaip bėgikas į savo tikslą, taip ji bėga į šią ateitį, būdama visiškai josios lūkesčio persmektą ir apspręsta. Naujasis Testamentas įsajmiai skelbia mums apie Viešpaties Jėzus ir Jo karalystės atėjimą. O toji karalystė yra prisikėlimo ir amžinosios gyvytės karalystė Jėzaus atėjimo, prisikėlimo, pasaulio ir tikinčiųjų asmens atbaidimo lūkestis nėra tik viena jų

Imprenta „La Voz“, Defensa 828, B. Aires.